

▲ *Siertelers, onderzoek en voorlichting wisselen kennis en ervaringen over berede-
neerd bemesten in sierteelt volle grond*

DEMONAMIDDAGEN BEMESTING: LEERRIJKE ERVARINGSUITWISSELING

Iedere sierteler staat voor de continue uitdaging om voor kwaliteit te gaan. De telers (en de sector) worden daarbij echter geconfronteerd met wetgevende beperkingen waaronder die van het mestdecreet. Deze wetgeving is er op gericht om de hoeveelheid nitraten in het grondwater onder een Europese norm te krijgen of te houden. De demonamiddagen 'beredeneerd bemesten in sierteelt volle grond' speelden in op de relatie tussen de praktijk en de wetgeving vandaag. Het doel was ervaringen van telers te delen met kennis vanuit onderzoek in relatie tot het wetgevende kader.

.....
Koen TIERENS, secretaris AVBS – foto's: K. Tierens, D. Vanhaecke, W. De Geest

Achtergrond

De waterkwaliteit wordt ondermeer opgevolgd via de zogenaamde MAP-meetpunten. Positief nieuws is dat het vandaag de goede kant uit gaat met onze waterkwaliteit. Actuele informatie daarover vind je in het artikel in Boer&Tuinder van 21 juni op pagina 8. Minder positief is dat uit de gegevens van de meetpunten ook blijkt dat de volledige land- en tuinbouw nog een zware opdracht heeft om het gestelde doel voldoende snel te bereiken. De wetgeving wordt immers in cycli van 4 jaar aangepast en uit de meetresultaten tot nu blijkt dat verdere inspanningen nodig zullen zijn. Indien we niet voldoende snel vooruitgang maken, dreigt immers een steeds strengere wetgeving. Vooral de nieuwe verplichting sinds dit jaar van staalname + advies voor iedere sierteeltactiviteit in volle grond stond tijdens de demodagen centraal. Niet alleen als verplichting, maar ook als

basis voor beredeneerd bemesten. Het opzet van de drie demonamiddagen was om op een sierteeltbedrijf steeds vijf thema's te bespreken en dit letterlijk tussen de planten met collega-telers, onderzoekers en begeleiding. Zo ontstond een leerrijke interactie tussen de ervaring van de bedrijfsleider en die van de aanwezigen. Vooral de kennis en het nut van staalname + advies alsook van bemestingsproducten en -technieken kwamen aan bod. Aandacht ging daarbij zowel naar het economisch als wetgevend aspect. Op het moment dat ik dit schreef waren twee van de drie demonamiddagen achter de rug en succesvol verlopen. Een indruk.

Zeker te onthouden

Dé belangrijkste vaststelling die ik wil meegeven is dat er vijf thema's zijn die je best met de teeltbegeleider of de bemestingsadviseur van het cvbb (*) bespreekt.

- 1) Bemesten volgens advies op basis van een bodemstaal helpt bij het telen van kwalitatieve planten binnen de limieten van het nitraatresidu volgens het mestdecreet. Het was een uitspraak van een bedrijfsleider met jarenlange ervaring. Belangrijk daarbij ook zijn: (i) Het moment van de staalname (er is een wettelijke verplichting dit eenmaal per jaar te doen voor de laatste bemesting, maar een teelttechnische optimalisatie is zeker nodig). (ii) De staalname zelf en vooral de diepte en de plaats waar het genomen wordt moet doordacht zijn onder meer in functie van het bewortelingspatroon van de teelt. (iii) Het type van de staalname en de parameters die bepaald worden.
- 2) Denk na over de keuze van organische bemesting in functie van bodemvruchtbaarheid én het mestdecreet. Een goed koolstofgetal is immers

▲ *Puntbemesting bij de teelt van potchryasant met specifiek ontwikkelde machine*

cruciaal voor een goed teeltresultaat. Ook hier drie extra aandachtspunten: (i) De maximale hoeveelheid stikstof uit organische en minerale bemesting kan op twee manieren bepaald worden, volgens totale of werkzame stikstof. De mestwetgeving laat beide systemen toe. Het is aan de teler om een keuze te maken. Het systeem van werkzame stikstof is nog niet door iedereen gekend, maar sluit best aan bij de filosofie van bemesting volgens teeltbehoefte met staalname + advies. (ii) Ook al is de gemiddelde samenstelling van compost, stal- of drijfmest gekend, de samenstelling kan sterk variëren. Een aparte bepaling is dan ook hard aan te raden voor gevoelige teelten of als er nitraatresiduproblemen verwacht worden. (iii) Een homogene verdeling is zeer belangrijk, zeker bij beddentelt.

- 3) Maak optimaal gebruik van het ruime gamma minerale meststoffen. Houd bij uw keuze zeker rekening met tijdstip van toedienen, methode van aanbrengen alsook met het type in functie van snelwerkend versus gecontroleerd vrijkomend. Soms bestaan ook mogelijkheden die u misschien nog niet kent zoals bladvoeding. Het is echt een punt dat u moet bespreken met meerdere mensen met de nodige kennis.
- 4) Geplaatste toediening van meststoffen biedt grote kansen tot optimalisatie. Vaak heeft dit te maken met de ruime plantafstand of beperkte beworteling van specifieke sierteeltgewassen en/of teeltstadia. In tegenstelling tot volleldtoediening kan geplaatste toediening in die gevallen voorkomen dat een groot

▲ *Grasbanen tussen de laanbomenrijen: aanleiding tot een rijke discussie over groenbemesters en vanggewassen in de sierteelt*

deel voedingsstoffen niet ter beschikking komt van het gewas. De kennis van band- of rijenbemesting alsook punt- of plantgatbemesting is de afgelopen jaren sterk gegroeid en moet zeker overwogen worden.

- 5) Inzet van groenbedekkers of vanggewassen
Groenbedekkers of vanggewassen bieden kans tot meerdere voordelen. Ze kunnen aanwezige stikstof in het bodemprofiel vastleggen. Wortelvorming en afsterving of inwerken brengt extra organisch materiaal in de bodem. Sommige soorten zijn bruikbaar als biologische bestrijder en ook erosiebeheersing en beïnvloeding van het werkklimaat op de akker zijn niet te onderschatten voordelen. Het feit dat over dit thema steeds een zeer rijke discussie ontstond, getuigt van het feit dat heel wat verschillende soorten bestaan en dat de ervaring ermee systematisch toeneemt. Enkele voorbeelden: grasbanen in de teelt van laanbomen, Japanse haver, Soedangras, Italiaans raaigras, Tagetes, snijrogge, tarwe, ... Over dit laatste toch een anekdote: het is niet alleen een vanggewas, het biedt ook meer vorstbescherming in de boomkwekerij voor lage oculaties. Om maar te zeggen dat ook hier de boodschap is u zeker verder te informeren naar de mogelijkheden voor uw bedrijf!

Tot slot geef ik graag nog drie interessante visies mee van de bedrijven waar we te gast waren. (i) Streven naar verlenging van het groeiseizoen door aanplanting voor de winter of zo vroeg mogelijk in de lente. (ii) Registratie via VMS-MPS biedt extra mogelijkheden tot optimalisatie na interpretatie. (iii) Houd rekening met de invloed van mechanische onkruidbestrijding op de mineralisatie en N-vrijstelling. ■

* *Het cvbb is een coördinatiecentrum dat in 2012 door de praktijkcentra werd opgericht vanuit de overheid en op vraag van de beroepsverenigingen om begeleiding te kunnen doen. Er is een kostprijs aan verbonden maar deze blijft klein dankzij een financiële tussenkomst vanuit de overheid. Alle informatie daarover via het Proefcentrum Sierteelt bij Kris Dhaese (tel. 09/353.94.94) of ook bij andere erkende proefcentra. Een informatiefolder met alle contactgegevens vindt u door via google gecombineerd te zoeken op 'cvbb en pcs'.*